

hollands noorderkwartier

jaargang 20
nummer 3
september 2006

aflevering **67**

In dit nummer o.a.:

Genealogie Spruit (deel 1)

Het Alkmaarse telefoonboek van 1905

Een 'rijdende rechter' in 1714

Water wordt land...

Kwartierstaat Anja, Karin en Mariëlle Groentjes

ISSN: 1383-6773

Inhoud aflevering 67, jaargang 20, nummer 3, september 2006

Van de voorzitter.....	65
Programma afdelingsavonden seizoen 2006-2007.....	66
Boekbespreking (Familie Brouwer).....	67
Tip: Bezoek het Verenigingscentrum in Weesp.....	68
Genealogie Spruit (Spruijt) deel 1	69
Nieuws van het Regionaal Archief Alkmaar.....	79
Kwartierstaat Groentjes-Vleugel.....	79
Water wordt land, landwinning rond Alkmaar.....	82
Weer een nieuwe uitgave van de Stichting COOG	85
Voor u gelezen.....	86
Een nadere kennismaking met Gré van Dort.....	87
De Alkmaarse telefoongids van 1905.....	88
Tip: Lever eens een genealogisch artikel aan voor dit blad	94
Een 'rijdende' rechter in de 18 ^e eeuw (ORA-akte).....	95
Een nieuw kwartierstatenboek	96

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:

Nummer 68: vóór 1 november 2006, verschijnt begin december 2006

Nummer 69: vóór 1 februari 2007, verschijnt begin maart 2007

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HNK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HNK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van de NGV, postbus 26, 1380 AA Weesp; de daarvoor geldende contributie-toeslag ad € 8,50 per jaar wordt centraal door de NGV geïnd. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 12,50 per jaar (incl. verzendkosten), te storten op postbankrekeningnummer 108334 t.n.v. NGV afdeling Hollands Noorderkwartier te Castricum, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'.

Losse nummers € 2,50 (excl. verzendkosten).

Oplage:	550 exemplaren.
Vormgeving en zetwerk:	Redactie HNK.
Druk:	Kopieerinstelling Noordeloos, Scheldestraat 21 Alkmaar

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoording van de redactie. Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Op de voorpagina: Afbeelding van een boerderij in Bergen ca. 1775. De maker is onbekend. Zou de boerderij in het artikel op pag. 95 er ook zo hebben uitgezien?
Bron: Beeldbank Reg. Archief Alkmaar

Een warme zomer is voorbij gegaan. Niet alleen met vakantievierden uiteraard. Er zijn altijd nog mogelijkheden om de *genealogische bonger* te stillen. In juni reisde ik met onze vice-voorzitter Jos Kaldenbach en enige leden van onze afdeling naar Osnabrück. De *Osfä* (Osnabrücker Familienforschung) had ons uitgenodigd om deel te nemen aan de Genealogische beurs van de Noord-Duitse afdelingen. Wij hadden een kraam met vele boeken en onze eigen computer mee waar we mensen, die bij hun onderzoek zijn gestuit op *holland-gänger* wegwijs konden maken. Het was een druk bezochte beurs waar verenigingen van heinde en verre zich hebben gepresenteerd.

De middag ervoor waren we op bezoek in Mettingen waar de afdelingsvoorzitter ons vergastte op een rondleiding in de vakwerkhuisen van de familie Brennickmeijer die zijn ingericht als museum (Tüöttenmuseum). Daarna arriveerden we in *Waldenrub*, een klein hotel in Georgmarienhütte. We hebben er heerlijk gewandeld en 's avonds werden we door het bestuur van de vereniging meegenomen de duistere plaatsen van Osnabrück te bezoeken. We schuifelden met ons lantaarntje achter de Nachtwacht in zijn zwarte cape met hellebaard aan, tot diep in de nacht door de gewelven en kerkers om uiteindelijk op het dak van de Grote Kerk te eindigen. Een vreemde avond was het: wij daar in het donker met ons lichtje op zoek naar de oudheden van Osnabrück en veel uitgelaten publiek op de terrassen dat de voetbaloverwinning van Duitsland op Costa Rica vierde. Tijdens de Beursdag hield Jos zijn voordracht onder grote belangstelling en na afloop was er een gezellig samenzijn met de medewerkers. Ik kreeg nog een boek met nieuwe gegevens over mijn *zoeknaam* SCHOHAUS. In Alkmaar kwamen we de volgende ochtend op een vroeg uur thuis.

De zomer is ook gebruikt om alle zaken op een rijtje te zetten. Onze secretaresse Wil heeft de regie strak in handen en regelde sprekers voor het komende seizoen. Naast onze avonden zijn we present bij manifestaties zoals de Open Monumentendag op 9 september.

De voorbereiding voor de vergadering met de regio-afdelingen is afgerond. Wij willen praten over de strategie die de afdeling gaat voeren om de vereniging meer tot bloei te brengen, een visie voor de lange termijn ontwikkelen en dan denken we niet aan fusie met andere afdelingen maar een zelfstandig bestaan met nieuwe impulsen. We willen onze buurafdelingen wat beter leren kennen door kennis uit te wisselen. Hoe verzorgen zij de afdelingsavonden? Welke activiteiten doen zij? Wat doen zij met de computer en hoe slaan ze hun kennis op? Allemaal mogelijkheden om op nieuwe ideeën te komen. Het wordt vast een spannend najaar en ik hoop dan ook dat ik u mag begroeten op onze afdelingsavonden om u er wat meer over te vertellen.

De afdelingsavonden vinden plaats in 't Trefpunt te Alkmaar, Louise de Colignystraat 20, 1814 JA Alkmaar. (tel. 072 5123949). Om 19.30 uur is de zaal open en de lezingen beginnen om 20.00 uur. Leden en belangstellenden zijn van harte welkom. Toegang gratis.

woensdag 13 september

Stamboomonderzoek voor beginners en gevorderden. O.a. een presentatie over de NGV door Hans van der Horst, de mogelijkheid om de afdelingsbibliotheek en de microfiches van de Mormonen te raadplegen en kennis te nemen van diverse genealogische computerprogramma's. De avond zal worden voorafgegaan door een korte ledenvergadering.

woensdag 11 oktober

Lezing 'Genealogische vondsten in oude boeken' door dhr. F.C. Kluit. Met een meterslange tafel vol boeken uit zijn eigen collectie en afbeeldingen die met een beamer worden vertoond, laat deze vlotte spreker zien welke genealogische informatie in oude boeken te vinden is.

woensdag 8 november

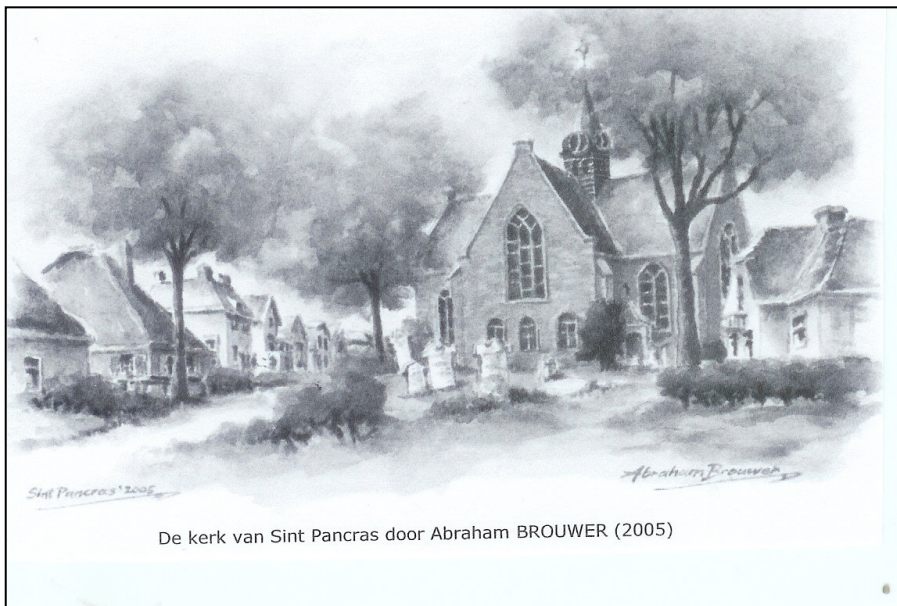
Lezing 'De gebruiken rond dood en begraven in midden Noord-Holland' door mw. M. Lenstra. Niet alleen het verzamelen van data hoort bij onze hobby, ook de achtergronden en verschillen met het heden zijn van belang. Deze lezing zal voor gevorderden en beginners een nieuw licht kunnen werpen op tradities.

Overige afdelingsavonden in seizoen 2006-2007

wo. 13 dec. 2006	Lezing 'Van vetleren medaille tot Militaire Willemssorde' door dhr. P.A.H. van der Sluijs.
wo. 17 jan. 2007	Nieuwjaarsbijeenkomst en film over het gebied rond het Schermereiland (beschikbaar gesteld door de Oudheidkundige Ver. Schermereiland)
wo. 14 feb. 2007	Lezing 'Blommen in Noord-Holland' door dhr. P.C.M. Blom.
wo 14 mrt. 2007	Lezing 'Alkmaarse schooljuffrouwen' door mw. E.A. Reijngoud-Posthuma.
wo 11 apr. 2007	Ledenvergadering en info over genealogische computerprogramma's.

Het nageslacht van Arij Jansz Brouwer uit Sint-Pancras

door Arian C. Brouwer

De kerk van Sint Pancras door Abraham BROUWER (2005)

In een prachtig uitgevoerd boekwerk vinden we een overzicht van de familietakken van **Ijsbrant, Jan en Dirk Brouwer**, de drie zonen van **Arij Jansz Brouwer**. Het gehele werk is opgedragen aan Frank Arian Brouwer die vroeg dit familieonderzoek te doen maar het resultaat niet heeft mogen meemaken; hij kwam om het leven in 1999 bij een verkeersongeluk te Dubai.

De stamvader is **Jan Brouwer**, mogelijk geboren te Hensbroek voor 1725 en overleden na 1768; hij was getrouwd met ene Antje, ook geboren voor 1725.

Arij Jansz Brouwer is geboren te Zuid-Scharwoude ca. 1745 en overleden te Beemster in 1804 en hij was getrouwd met **Lijsbeth Cornelis Stroomer**, geboren te Hensbroek 15-10-1733 en overleden in de Starnmeer gemeente Wormer 22-8-1820. Zij verzochten 2 september 1764 attestatie naar Sint Pancras als lidmaten van de Ger. Kerk en Arij vestigde zich daar als landman. Zoon **Ijsbrant** (1767-1827) was landbouwer te Sint-Pancras, **Jan** (1771-1848) werd veehouder in de Starnmeer en **Dirk** (1775-1824) was winkelier en kastelein te Oost-Graftdijk.

“.....die Brouwers bly vir my 'n deurmekaarspul.....”
--uitspraak van **Lindi Brouwer**, Potchefstroom, Zuid-Afrika, 2002--

Opmerkelijke familiefeiten uit de drie familietakken:

Ijsbrant huwde tweemaal (1) **Grietje Blank** (2) **Aafje Ruyter**, kreeg totaal 16 kinderen t.w. 3 zonen, 12 dochters en één ongedoopt kraamkintje. De eerste zoon **Arie** werd kinderloos 74 jaar, de tweede zoon **Michiel** werd 23 dagen oud en de derde zoon **Michiel** kwam als dragonder in militaire dienst om het leven. Geen mannelijke stamhouders meer!

Jacob Brouwer (1864-1954) uit de stam van **Jan** was een bijzonder man met z'n onafscheidelijke zijden pet. Hij ging vaak met beide dochters naar het circus en thuisgekomen op de boerderij leerde hij dan de kunstjes aan de paarden en de hond. In de stal leerde hij jongelui uit de buurt dansen met behulp van een oude pathfoon. Hij zocht z'n personeel d.m.v. een gedicht in de plaatselijke krant.

Arian Brouwer (1881-1956) uit de stam van **Dirk** zag in de crisisjaren zijn aandelen in de Deli Spoorweg Mij., de Ned.-Indische Spoorweg Mij. en in een oud-Turkse staatsschuld in Bagdad danig vervliegen! Tenslotte waren ze minder waard dan het papier waarop ze gedrukt waren. Net als andere bewoners van Zuidoost-Beemster moesten ze zuiniger leven. Zo ontstond de bijnaam 'Saggerijnenbuurt' voor dit stukje Beemster.

Bekend in deze streek waren **Sijtje Brouwer**, eigenaresse van 'De Rustende Jager' te Heiloo (vanaf 1922) met haar echtgenoot **Cornelis Nap** en haar broer **Cornelis Brouwer**, vanaf 1935 zetbaas/kastelein aldaar en **Abraham Brouwer**, thans grafisch ontwerper en kunstschilder te Egmond a/d Hoef.

Met overzichtelijke bijlagen, tabellen en register een geweldig familieoverzicht.

Tip!

Verenigingscentrum Weesp

Ga dit seizoen (weer) eens op bezoek naar het Verenigingscentrum. Het herbergt duizenden boeken en tijdschriften, een grote collectie microfiches en meer dan 16 miljoen knipsels. En een enorme collectie bidprentjes niet te vergeten!

Adres: Papelaan 6, 1382 RM Weesp

Openingstijden: donderdag en zaterdag van 10.00 uur – 16.00 uur.

info@ngv.nl

Inleiding

Een tijd geleden, toen Jaap Leek secretaris van de afdeling was, bereikte hem vanuit België het verzoek om meer informatie over een familie Spruit uit Alkmaar en omgeving. Jaap zocht e.e.a. uit en kwam op een gegeven moment in contact met Pieter Schager die zich ook met onderzoek naar deze familie ging bezig houden. Na verloop van tijd was een flink deel van de familie a.d.h.v. de Burgerlijke Stand en de DTB's in kaart gebracht. De geïnteresseerde Belg kreeg een overzicht maar verder werd met het resultaat niets gedaan.

Het toeval wil dat de redactie van deze gebeurtenissen hoorde. U begrijpt dat we met de onderzoekers contact gezocht hebben met het verzoek om hun resultaten te mogen publiceren. Hierop werd welwillend gereageerd en hieronder treft u een deel van het resultaat aan.

Ondanks dat in eerste instantie besloten was alléén de BS en DTB's te bestuderen, konden zowel Pieter Schager als de redactie het niet laten om toch op internet en bij de index van het Oud Notarieel in Haarlem naar gegevens van de oudste generatie te zoeken. Dit leidde tot de verrassende ontdekking dat het oudst bekende echtpaar van deze genealogie zeer waarschijnlijk een tijd in Sijbekarspel heeft gewoond, maar later naar de Bergermeer is verhuisd waar beiden zijn overleden.

Het onderzoek naar de oudste generatie is nog niet helemaal afgerond, en omdat de genealogie te omvangrijk is om in één HNK-blad te publiceren, hebben we ervoor gekozen om nu alleen de jongste generaties te doen verschijnen, dus eigenlijk de 'tweede' helft van de genealogie. In het volgende nummer zult u dan de 'eerste' helft kunnen lezen, d.w.z. de oudste en 'leukste' helft.

Va **Jan Spruit**, boerenknecht, arbeider, geb. Oterleek 11-6-1833, overl. Ursem 7-1-1892

tr. Schermerhorn 22-12-1860 **Antje Schreuder**, geb. Schermerhorn 23-5-1829, overl. Ursem 9-9-1897, dr. van *Jan Schreuder* en *Neeltje*

Huijgens.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan*, geb. Ursem 6-10-1861, overl. ald. 21-10-1861.
2. *Jan*, geb. Ursem 26-4-1863 (zie VIa).
3. *Arie*, geb. Ursem 19-12-1864, overl. ald. 24-12-1864.
4. *Pieter*, geb. Ursem 20-12-1865, overl. ald. 25-5-1867.
5. *l. k.*, geb. Ursem 11-10-1870.
6. *l. k.*, geb. Ursem 27-3-1872.

Vb **Jacob Spruit**, klokkenmaker, geb. Ursem 17-10-1846, overl. Nieuwe Niedorp 18-11-1921

tr. (1) Schermerhorn 26-4-1868 **Ariaantje Smit**, geb. Zd/Nrd Schermer 18-11-1844, overl. Nieuwe Niedorp 21-12-1894, dr. van *Leendert Smit* en *Guurtje Vennik*.

tr. (2) Nieuwe Niedorp 11-11-1897 **Elisabeth Vos**, geb. Aardswoud (gem. Hoogwoud) 17-11-1844. Elisabeth Vos was wed. v. Pieter Renooij. Elisabeth Vos vertrok op 08-06-1922 vanuit Nieuwe Niedorp naar de Zijpe. dr. van *Simon Vos* en *Trijntje Swidde*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Elemeod*, geb. Zd/Nrd Schermer 6-10-1868, overl. Beets 25-1-1928
tr. Nieuwe Niedorp 28-9-1894 **Pieter de Boer**, watermolenaar, geb. Schermerhorn 2-10-1864, overl. na 25-1-1928, zn. van *Jan de Boer* en *Elisabeth Schoen*.
2. *Pieter*, geb. Nieuwe Niedorp 19-2-1871, overl. ald. 15-1-1877.
3. *Leendert*, geb. Nieuwe Niedorp 19-5-1874 (zie VIb).

Vc **Cornelis Spruit**, arbeider, landman, koopman, geb. Zd/Nrd Schermer 25-11-1829, overl. Bergen 28-11-1902, begr. ald.

tr. Egmond Binnen 24-10-1852 **Rensje van den Berg**, geb. Egmond Binnen 3-2-1831, overl. Bergen 26-11-1906, dr. van *Simon* van den Berg en **Maartje Strooker**.

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth*, geb. Alkmaar 5-2-1853, overl. ald. 10-1-1929
tr. Bergen 10-5-1874 **Willem Snip**, machinedrijver, geb. Schoorl 9-3-1845, overl. ald. 7-6-1928, zn. van *Louris Snip* en *Dieuwertje Klomp*.
2. *Maartje*, geb. Alkmaar 2-2-1854 (zie VIc).
3. *Gerrit*, geb. Bergen 2-9-1855, overl. ald. 5-3-1859.
4. *Simon*, geb. Bergen 23-9-1858 (zie VI d).
5. *Gerrit*, geb. Bergen 12-11-1860, overl. ald. 30-11-1860.
6. *Adriaantje*, geb. Bergen 14-12-1861, overl. Alkmaar 10-9-1920
tr. ald. 19-2-1882 **Bart Jacobus Johannes Rike**, bierslijtersknecht, geb. Alkmaar 7-5-1855, overl. ald. 24-6-1935, zn. van *Pieter Christoph Rike* en *Anna Schagen*.
7. *Pieterje*, geb. Bergen 30-11-1862, overl. ald. 21-7-1863.
8. *Pieterje*, dienstbode, geb. Bergen 11-4-1864, overl. Alkmaar 10-5-1934
tr. ald. 14-8-1887 **Klaas Willems**, arbeider, brugknecht, geb. Alkmaar 9-1-1865, overl. ald. 14-1-1930, zn. van *Machiel Wil-*

lems en *Neeltje Hoogeboom*.

9. *Gerrit*, geb. Bergen 11-6-1865, overl. ald. 9-9-1865.
10. *Gerrit*, geb. Bergen 26-8-1866, overl. ald. 10-9-1866.
11. *l.k.*, geb. Bergen 6-7-1868.
12. *Gerrit*, geb. Bergen 9-12-1869 (zie VIe).
13. *Cientje*, geb. Bergen 21-3-1873
tr. ald. 24-5-1896 *Jan Blok*, agent van politie, geb. Egmond aan Zee 25-10-1865, zn. van *Jan Blok* en *Neeltje Zwaaij*.
14. *Guurkje*, geb. Bergen 1-9-1876
tr. ald. 2-5-1897 *Hendrik Christiaan Stolker*, goudsmid, geb. Akersloot 2-12-1874, zn. van *Gerrit Stolker* en *Susanna van den Berg*.

Vd *Jan Spruit*, arbeider, landman, geb. Zd/Nrd Schermer 6-3-1834, overl. Bergen 23-2-1916
tr. ald. 24-7-1864 *Grietje Bogtman*, geb. Ursem 24-8-1839, overl. Bergen 16-11-1917, dr. van *Coenraad Bogtman* en *Maartje Bleeker*.
Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth*, geb. Bergen 3-10-1864, overl. ald. 14-8-1926
tr. ald. 4-5-1884 *Cornelis Meijer*, schilder, koopman, geb. Bergen 26-3-1859, overl. ald. 23-9-1936, zn. van *Johannes Hendrik Meijer* en *Guurkje Bruin*.
2. *Coenraad*, landman, geb. Bergen 29-3-1868, overl. Alkmaar 18-12-1934.

Ve *Johannes Spruit*, watermolenaar, landman, geb. Zd/Nrd Schermer 17-5-1840, overl. Schoorl 16-4-1904
tr. Bergen 4-4-1869 *Antje Blom*, geb. Schoorl 20-10-1847, overl. Bergen 11-4-1939, dr. van *Willem Blom* en *Trijntje Mink*.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerrit*, arbeider, geb. Bergen 14-4-1870. *Gerrit Spruit* vertrok op 17-08-1914 van Alkmaar naar Oude Niedorp.
2. *Willem*, geb. Bergen 27-12-1872 (zie VI f).
3. *Johannes*, broodbakker, spoorwegaarbeider, geb. Bergen 12-1-1874, overl. Hoorn 5-5-1947
tr. (1) Nieuwe Niedorp 29-4-1900 *Maartje Schouw*, geb. Nieuwe Niedorp 14-10-1873, dr. van *Dirk Schouw* en *Trijntje Warnaar*.

Bij het overlijden van *Johannes Spruit* staat genoteerd dat hij de gescheiden echtgenoot van *Geertje Groenewoud* was, maar of dit officieel was, is onduidelijk. Bij hun huw. akte dd. 18-05-1928 staat niets over een scheiding bijgeschreven en bij het overlijden van

Geertje Groenewoud is zij nog gewoon echtgenote van *Johannes Spruit*.
tr. (2) Hoorn 18-5-1928 *Geertje Groenewoud*, geb. Enkhuizen 14-12-1874, overl. Hoorn 20-7-1944. *Geertje Groenewoud* was wed. v. *Aris Blokdijk*. dr. van *Jacob Groenewoud* en *Trijntje Sluis*.

4. *Cornelis*, geb. Bergen 29-3-1875 (zie VIg).
5. *Jan*, geb. Bergen 23-4-1876 (zie VIh).
6. *Pieter*, geb. Schoorl 31-7-1879 (zie VIi).
7. *Willem*, geb. Schoorl 9-12-1880, overl. ald. 21-11-1883.
8. *Catharina Elizabeth*, geb. Schoorl 30-10-1882
tr. ald. 8-6-1905 *Jan Bult*, melkslijter, geb. Bergen 16-11-1881, zn. van *Hendrik Bult* en *Barbera Beeldman*.
9. *Willem Alexander Paul Frederik*, geb. Schoorl 22-2-1884 (zie VIj).
10. *Jacob*, geb. Schoorl 1-6-1886. *Jacob Spruit* vertrok op 28-09-1908 naar Den Haag.
11. *Trijntje*, geb. Schoorl 12-9-1890
tr. ald. 27-2-1913 *Cornelis van der Zel*, kaasmaker, vrachtrijder, landman, geb. Spanbroek 16-12-1887, zn. van *Jacobus van der Zel* en *Antje Compas*.

Vf *Cornelis Spruit*, werkman, koopman, kermisreiziger, geb. Zd/Nrd Schermer 8-7-1837, overl. Alkmaar 6-4-1901
tr. Zutphen 6-4-1870 *Anna Wilhelmina Lindeman*, geb. Zutphen 3-10-1838, overl. Amsterdam 12-12-1893, dr. van *Nicolaas Lindeman* en *Hendrika Remmers*.

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Hendrika*, geb. Arnhem 20-3-1865 (zie VIk).
2. *Geertje*, geb. Alkmaar 16-12-1870, overl. ald. 3-1-1871.
3. *Grietje*, geb. Alkmaar 26-8-1874 (zie VI l).
4. *Geertje*, geb. Alkmaar 11-7-1875, overl. ald. 24-3-1881.
5. *Cornelis Simon*, geb. Alkmaar 6-2-1877, overl. ald. 24-9-1884.
6. *Christina*, geb. Alkmaar 10-5-1878, overl. ald. 12-6-1895.

Vg *Pieter Spruit*, boerenknecht, arbeider, geb. Wormer 27-7-1845, overl. Alkmaar 2-1-1890
tr. (1) ald. 5-4-1874 *Grietje Voogt*, geb. Wormerveer 14-5-1848, overl. Alkmaar 3-10-1882, dr. van *Annel Voogt* en *Pietertje Prins*.
tr. (2) Alkmaar 11-1-1885 *Susanna Batten*, dienstbode, geb. Wormer 7-6-1852. *Susanna Batten* was wed. v. *Christiaan Buij*. dr. van *Tennis Batten* en *Petronella Luberta Jacoba van Besten*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Grietje*, geb. Alkmaar 24-10-1875. Grietje Spruit vertrok op 13-02-1892 vanuit Alkmaar naar Amsterdam.
tr. Groningen 25-8-1895 **Jan de Vries**, geb. Tolwerd 29-11-1872, zn. van *Derk* de Vries en **Janna ter Veld**.
2. *Pieterkje*, geb. Alkmaar 4-2-1877, overl. ald. 2-3-1881.
3. *Simon*, geb. Alkmaar 28-3-1882, overl. ald. 2-8-1882.

Vh **Pieter Spruit**, watermolenaar, landman, geb. Bergen 22-7-1840, overl. Ouder Amstel 28-6-1927

tr. Bergen 4-4-1869 **Gaukje Tin**, geb. Alkmaar 28-12-1848, overl. Ouder Amstel 10-4-1940, dr. van *Albert Tin* en **Engeltje van Leijden**.

Uit dit huwelijk:

1. *Maarten*, geb. Bergen 30-3-1870, overl. ald. 14-10-1886.
2. *Engelientje*, geb. Bergen 26-2-1889
tr. ald. 22-3-1911 **Ewoud Schild**, brievengaarder, geb. Nieuwe Niedorp 1-12-1883, zn. van *Arien Schild* en *Elisabeth Maria Catharina Lowe*.

VIa **Jan Spruit**, arbeider, landbouwer, geb. Ursem 26-4-1863, overl. Hoorn 16-8-1920

tr. (1) Ursem 27-4-1884 **Eijje Koster**, geb. Akersloot 4-4-1863, overl. Ursem 14-10-1897, dr. van *Teunis Koster* en **Geertje Schuit**.

tr. (2) Ursem 14-9-1918 **Tjitske Jellema**, geb. Grouw (gem. Idaarderadeel) 23-3-1876, overl. na 16-8-1920. Tjitske Jellema was huishoudster bij de predikant Jan Dirk Dardenne Ankringa, die net als zij uit Friesland afkomstig was. Na het overlijden van haar man Jan Spruit ging zij weer naar "haar" dominee terug en vertrok met hem op 03-05-1922 naar Den Haag. dr. van *Wijbe Sijbes Jellema* en *Antje Wijbes Peekema*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Antje*, geb. Ursem 28-9-1884
tr. ald. 26-4-1905 **Cornelis Boot**, landbouwer, geb. Ursem 29-2-1876, zn. van *Jan Boot* en **Maartje Brak**.

VIb **Leendert Spruit**, stadsuurwerkmaker, geb. Nieuwe Niedorp 19-5-1874, overl. Alkmaar 16-9-1948, begr. ald. 20-9-1948. Volgens de Alkmaarse Courant d.d. 20-09-1948 was Leendert Spruit van 1901 t/m 1939 stadsuurwerkmaker, in welke functie na zijn aftreden niet meer- althans niet door benoeming van een bepaalde functionaris- voorzien is. Hij heeft destijds ook de tweede wijzer op het uurwerk van de Grote Kerk aangebracht en was meermalen in omliggende gemeenten bij het monteren of herstellen van torenuurwerken behulpzaam.

Uit zijn personeelsdossier blijkt dat hij een sollicitatiebrief heeft geschreven

omdat de heer D. van der Bijl, die die functie toentertijd vervulde, was overleden en hij hem reeds enige keren vervangen heeft. Nadat hij aangenomen is schrijft hij een brief om te bedanken dat hij voor de functie is aangenomen.

'Met ingenomenheid nam ondergeteekende kennis van zijne benoeming tot Stads-horlogemaker en wil hiermede aan U zijne eerbiedige dankbetuiging aanbieden, daarbij de verzekering gevende dat hij niets onbeproefd zal laten, dien dank te paren aan eene stipte plichtsbetrachting'.

Bij zijn 25-jarig dienstjubileum komt hij niet in aanmerking voor een regeling omdat het slechts een nevenfunctie betreft. Hij krijgt alleen een brief met gelukwensen.

In april 1939 schrijft hij een brief dat hij op 15 mei 65 jaar wordt, maar of hij de functie nog enige jaren mag uitoefenen om de 40 jaar te kunnen volmaken i.v.m. zijn pensioen. Volgens de regels is dit niet mogelijk, maar omdat hij de gehele gemeente bedient en sedert een jaar min of meer invalide is en desondanks de verzorging van de klokken goed marcheert, en omdat er op korte termijn geen ander te vinden is, gaat de Directeur der Gemeentewerken accoord. 'Intusschen kan dan worden uitgezien naar een andere stadsuurwerkmaker' zo eindigt de brief. Desondanks wordt hij toch volgens de regels (einde maand na de maand waarin hij 65 jaar wordt) op 1 juli eervol ontslagen.

Zijn jaarwedde zag er in de loop der jaren zo uit:

01-10-1908 f 450,- / 01-01-1918 f 500,- / 01-01-1921 f 550,-

01-07-1922 f 550,- / 01-01-1935 f 510,- / 01-02-1936 f 485,-

Op 1-7-1939 bedraagt zijn pensioen: f 351,-

tr. Alkmaar 12-5-1895 **Maria Elizabeth Gerling**, geb. Zd/Nrd Schermer 22-2-1873, overl. Alkmaar 4-7-1956, begr. ald. 9-7-1956, dr. van **Daniel Gerling** en **Everdina de Waal**.

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana Everdina*, geb. Alkmaar 7-7-1896, tr. ald. 1-9-1920 **Evert van Dijk**, kantoorbediende, geb. Alkmaar 1-4-1894, zn. van *Jan van Dijk* en *Johanna Geertrui Robbers*.
2. *Everdina Maria*, geb. Alkmaar 30-6-1899, rel. **J. van der Borden**.
3. *Elemoet*, geb. Alkmaar 14-4-1905, rel. **A. Jacobsen**.
4. *l.k.*, geb. Alkmaar 14-4-1905.

VIc **Maartje Spruit**, geb. Alkmaar 2-2-1854, overl. ald. 23-12-1921
Rel. (1) NN.

tr. (2) Bergen 30-3-1879 **Cornelis Pronk**, smid, geb. Alkmaar 22-6-1855, overl. na 1937, zn. van *Pieter Pronk* en **Teunisje Kabel**.

Mogelijk uit de eerste relatie:

1. **Klaas Spruit**, geb. Alkmaar 24-10-1876, overl. ald. 6-11-1876.
Dit kind is een zoon van Maartje/Marijtje Spruit, dienstbode te Alkmaar.
Hoogstwaarschijnlijk gaat het om deze Maartje.

VIId **Simon Spruit**, timmerman, aannemer, geb. Bergen 23-9-1858, overl. Alkmaar 12-11-1931

tr. Bergen 13-7-1879 **Maartje de Boer**, geb. Koedijk 26-2-1858, overl. Alkmaar 30-11-1925, dr. van **Gerrit de Boer** en **Aagje Peijs**.

Uit dit huwelijk:

1. **Gerrit**, geb. Bergen 27-4-1880 (zie VIIa).
2. **Rensina**, geb. Alkmaar 19-3-1886, overl. ald. 1-6-1886.
3. **Cornelis**, geb. Alkmaar 9-5-1887 (zie VIIIb).
4. **Agatha**, geb. Alkmaar 14-9-1892
tr. ald. 12-5-1915 **Hendrik Wouter Verheijden**, schoenwinke-
lier, geb. Zaandam 28-1-1890, overl. ald. 14-7-1934, zn. van
Gerrit Peter Verheijden en **Catharina Petera Netten**.
5. **Simon Marie**, geb. Alkmaar 20-10-1896 (zie VIIc).

VIe **Gerrit Spruit**, broodbakker, pakhuisnecht, geb. Bergen 9-12-1869, overl. ald. 28-12-1936

tr. (1) ald. 6-5-1891 **Neeltje Hoogvorst**, geb. Den Helder 10-8-1867, overl. Alkmaar 10-5-1892, dr. van **Jan Hoogvorst** en **Trijntje Smit**.

tr. (2) Bergen 6-10-1898 **Jannetje Rijniersce**, geb. Bergen 6-9-1872, overl. ald. 11-2-1935, dr. van **Jacobus Rijniersce** en **Willemtje Otto**.

Uit het eerste huwelijk:

1. *l.k.*, geb. Alkmaar 3-4-1892.

Uit het tweede huwelijk:

2. **Wilhelmina**, geb. Bergen 14-3-1900
tr. (1) ald. 7-10-1920, sch. ald. 1-7-1927 **Rudolf Langenberg**,
kantoorbediende, reiziger, geb. Alkmaar 28-2-1893, zn. van
Rudolf Langenberg en **Adriana Hendrica Hoekmeijer**.
tr. (2) 5-5-1933 **Johan Gerhard Schlüter**, reiziger, geb. Amster-
dam 22-5-1877.

VIIf **Willem Spruit**, arbeider, landman, geb. Bergen 27-12-1872
tr. Schoorl 20-4-1899 **Antje Bakker**, geb. Schoorl 26-3-1877, dr. van
Cornelis Bakker en **Antje Oud**.

Uit dit huwelijk:

1. **Anna Cornelia**, geb. Warmenhuizen 23-2-1900, overl. Schoorl
13-2-1970, begr. ald. 16-2-1970
tr. ald. 11-6-1925 **Dirk Kuijper**, steenzetter, geb. Schoorl

2-9-1899, overl. ald. 13-2-1978, begr. ald. 17-2-1978, zn. van
Dirk Kuijper en **Vroumtje Blom**.

2. **Cornelis Johannes**, geb. Warmenhuizen 9-3-1901 (zie VIIId).
3. **Elisabeth**, geb. Schoorl 6-4-1902, overl. Camperduin (gem.
Schoorl) 2-10-1963, begr. Schoorl 5-10-1963.
4. **Johannes Cornelis**, geb. Warmenhuizen 13-5-1911 (zie VIIe).

VIg **Cornelis Spruit**, veldarbeider, werkmán, geb. Bergen 29-3-1875
tr. Uitgeest 12-10-1899 **Cornelia Maria Bus**, geb. Uitgeest 7-12-1875,
dr. van **Dirk Bus** en **Aagje Vennik**.

Uit dit huwelijk:

1. **Anna Agatha**, geb. Schoorl 12-1-1900.
2. **Agatha Maria**, geb. Egmond Binnen 20-4-1902, overl. Heems-
kerk 29-10-1968
tr. Uitgeest 20-11-1926 **Pieter van den Kommer**.
3. **Johannes**, geb. Egmond Binnen 2-8-1904.
4. **Arie**, fabrieksarbeider, geb. Zaandijk 2-4-1907.
5. **Pieter**, geb. Krommenie 14-1-1913.
6. **Cornelis**, geb. Krommenie 3-1-1916
tr. Uitgeest 11-5-1939 **Maria Koerts**.

VIh **Jan Spruit**, veldarbeider, landbouwer, geb. Bergen 23-4-1876, overl.
voor 8-5-1944

tr. Koedijk 31-1-1902 **Pietertje Beets**, geb. Koedijk 16-3-1880, overl.
ald. 8-5-1944, dr. van **Klaas Beets** en **Maartje Volkerts**.

Uit dit huwelijk:

1. **Johannes**, geb. Schermerhorn 26-8-1903 (zie VIIIf).
2. **Maartje**, geb. Schermerhorn 20-6-1912.

VIi **Pieter Spruit**, arbeider, geb. Schoorl 31-7-1879
tr. ald. 17-10-1901 **Marijtje de Visser**, geb. Krommenie 22-12-1878,
dr. van **Albert de Visser** en **Trijntje Blauw**.

Uit dit huwelijk:

1. **Johannes**, geb. Schoorl 11-1-1902.
2. **Nicolaas**, geb. Schoorl 19-4-1903.
3. **Catharina**, geb. Alkmaar 23-3-1905, overl. ald. 5-4-1906.
4. **Catharina**, geb. Alkmaar 21-8-1906, overl. ald. 5-11-1906.

VIj **Willem Alexander Paul Frederik Spruit**, grondwerker, arbeider, geb.
Schoorl 22-2-1884, overl. Winkel 28-11-1934
tr. Wieringerwaard 14-11-1913 **Trijntje de Graaf**, geb. Wieringen
12-9-1893, dr. van **Pieter de Graaf** en **Klaartje Schager**.

- Uit dit huwelijk:
1. *Klaartje Antje*, geb. Bergen 15-8-1914
tr. Winkel 7-8-1936 *Sijbrand Zorgdrager*, zuivelarbeider, geb. Terschelling 1-1-1910.
  2. *Johannes Pieter*, geb. Winkel 22-11-1916.
  3. *Pieter Alexander*, geb. Winkel 15-1-1929.
- VIk *Johanna Hendrika Spruit*, geb. Arnhem 20-3-1865. Dit kind werd bij het huwelijk van haar ouders gewettigd.
Rel. NN.
Uit deze relatie:
1. *Johanna Hendrika Spruit*, geb. Rotterdam 31-8-1885. Vlg. Bev. Reg. Alkmaar dochter van bovengenoemde Johanna Hendrika Spruit. de moeder vertrok op 16-11-1885 naar Rotterdam en de dochter op 02-02-1886 naar Rotterdam.
- VII *Grietje Spruit*, geb. Alkmaar 26-8-1874
Rel. NN.
Uit deze relatie:
1. *Cornelis Johannes Spruit*, geb. Bergen op Zoom 26-9-1892, overl. Rotterdam 15-8-1893. Dit kind is een zoon van Griet Spruit, koopvrouw te Alkmaar. Vlg. Bev.Reg.Alkmaar zoon van deze Grietje.Grietje Spruit vertrok op 07-11-1893 naar Amsterdam.
- VIIa *Gerrit Spruit*, architect, koopman, geb. Bergen 27-4-1880
tr. Alkmaar 30-4-1903 *Maartje Blom*, geb. Callantsoog 16-12-1882, dr. van *Lammert Blom* en *Aafje Zeeman*.
Uit dit huwelijk:
1. *Maria Gerardina*, geb. Alkmaar 15-3-1908.
  2. *Lambert Simon*, geb. Alkmaar 3-6-1909.
- VIIb *Cornelis Spruit*, aannemer, handelsreiziger, geb. Alkmaar 9-5-1887
tr. (1) ald. 27-7-1909, sch. ald. 5-7-1918 *Trijntje Leeuwenkamp*, geb. Schermerhorn 23-6-1887, dr. van *Dirk Leeuwenkamp* en *Grietje Hart*.
Rel. (2) NN.
Uit het eerste huwelijk:
1. *Maria Grietje*, geb. Bergen 6-11-1912.
  2. *Dirk Simon*, geb. Bergen 26-2-1916.
- Uit de tweede relatie:
3. *Simona*, geb. Alkmaar 19-10-1923.

- VIIc *Simon Marie Spruit*, kantoorbediende, boekhouder, geb. Alkmaar 20-10-1896
tr. ald. 29-11-1922 *Maria Elizabeth van der Ham*, geb. Wassenaar 8-11-1895, dr. van *Johannes van der Ham* en *Cornelia de Greef*.
Uit dit huwelijk:
1. *Maria Cornelia*, geb. Alkmaar 13-3-1928.
  2. *Cora Maria*, geb. Alkmaar 15-7-1929.
  3. *Simon Marie*, geb. Alkmaar 11-4-1934.
  4. *Jan Simon*, geb. Alkmaar 2-8-1936.
  5. *Johannes Marcus*, geb. Alkmaar 21-3-1938.
- VIIId *Cornelis Johannes Spruit*, landbouwer, geb. Warmenhuizen 9-3-1901
Rel. *Aafje van Lente*, geb. Schoorl 6-9-1910, dr. van *Jan van Lente* en *Jansje de Waard*.
Uit deze relatie:
1. *Antje*, geb. Schoorl 14-1-1932.
- VIIe *Johannes Cornelis Spruit*, arbeider, steenzetter, geb. Warmenhuizen 13-5-1911. Met een ploegje van 8 man vertrok Jo Spruit naar Schotland waar ze veel geld konden verdienen als steenzetters. Evenals andere steenzetters liet ook Jo op 13-02-1939 zijn vrouw en kinderen overkomen naar Schotland (Edinburg). Toen in september 1939 de oorlog tussen Engeland en Duitsland uitbrak stuurden de mannen hun vrouwen terug naar het "veilig" neutrale Holland. De mannen zouden dan later komen en dachten dat ze zonder het gezin snel naar Nederland zouden kunnen reizen. Het liep anders. Engeland sloot de grenzen en de mannen moesten tot na de oorlog in Schotland blijven (bron: genealogie Vriend(t)jes, blz.68).
tr. Schoorl 8-8-1929 *Geertruida Hendrika Bellis*, geb. Petten 17-6-1912, overl. Schoorl 3-12-2001, dr. van *Gerrit Bellis* en *Maartje Vriendjes*.
Uit dit huwelijk:
1. *Willem*, geb. Petten 6-10-1929.
  2. *Gerrit*, geb. Schoorl 30-10-1932.
  3. *Johannes*, geb. Schoorl 30-10-1932.
- VIIIf *Johannes Spruit*, tuinbouwer, geb. Schermerhorn 26-8-1903, overl. Alkmaar 16-4-2001
Rel. *Antje Kroon*, geb. Oudkarspel 16-10-1906, dr. van *Jan Kroon* en *Aaltje Strooker*.
Uit deze relatie:
1. *Jan*, geb. Oudkarspel 10-9-1923.

Nieuws van het Regionaal Archief Alkmaar

- De komende jaren zullen de belangrijkste genealogische bronnen digitaal toegankelijk gemaakt worden via internet. Dit zal deels met vrijwilligers gebeuren i.o.m. de NGV-afdelingen en historische verenigingen in het gebied van het archief.
- Op de Nationale Archievendag (zaterdag 14 oktober a.s. tussen 10 uur en 16 uur) organiseert het archief rondleidingen langs de mooiste archiefschatten in het depot en een historische markt. Ook zullen de gedigitaliseerde kranten en burgerlijke stand officieel in gebruik worden genomen.

Toelichting bij de kwartierstaat Groentjes-Vleugel *Jeanne Groentjes*

Zoals u waarschijnlijk weet is er op de dinsdagavond altijd een trouwe groep bezoekers in het Alkmaars archief te vinden. Om een uur of acht wordt gezamenlijk koffie of thee gedronken in de kantine en dan wordt er ook over genealogie en het afdelingsblad gepraat. De redactie leek het een goed idee om van de kwartierstaat in het middenblad een traditie te maken. Tijdens de koffiepauze bleek dat een van de medewerkers van de werkgroep Oud Castricum de kwartierstaat van haar kinderen had uitgezocht maar dat die nog niet gepubliceerd was. Voor de redactie een kans voor open doel om Jeanne Groentjes te strikken....

Behalve de gegevens die op de volgende pagina's te vinden zijn, heb ik van sommige families meer uitgezocht.

De familie **Groentjes** woont in Castricum sinds het huwelijk van Hendrik Groentjes op 13-2-1746 met Neeltje Cornelisse de Wit. Hendrik was uit Duitsland gekomen en geboren in Wissen onder Kleef en gedoopt in Weeze. De mannen van deze familie werkten meestal in de land- en tuinbouw, en als schelpenvisser, en nog weer later in de bollen. Het gezin van hun zoon Jan werd bekend door de dood van dochter Neeltje die op 6-10-1799 tijdens de slag bij Castricum door een soldaat werd doodgeschoten.

De eerste **Vleugel**, ook een Hendrik, trouwde in Naarden met Christina Englebreght. Ik heb tot nu toe geen aanknopingspunt kunnen vinden waar ze vandaan kwamen. Naarden was een garnizoensplaats, dus ze kunnen overal vandaan gekomen zijn. Hun zoon Hendrik was van beroep kuiper. Later was er een familietak die timmerman/aannemer was. Anderen waren koetsier. De Alkmaarse tak kwam ca. 1872 vanuit Naarden in Schagen terecht en ging bij de spoorwegen werken, ook werkzaam in het vervoer dus.

Kwartierstaat van de dochters van Jeanne Groentjes

V/1 Jan Groentjes zn. van Pancras Groentjes en Theunisje Mors dagloner * Limmen 7-2-1836 † Castricum 13-3-1907 x Limmen 17-5-1863	V/2 Maartje Kuijper dr. van Jan Kuijper en Trijntje Eenhuijs(en) * Limmen 18-2-1836 † Limmen 18-1-1928	V/3 Jan Keijzer zn. van Jan Keijzer en Grietje van 't Endt wever, boerenknecht * Assendelft 3-5-1813 † Assendelft 12-3-1886 x Assendelft 16-7-1843	V/4 Antje van der Laan dr. van Gerrit van der Laan en Magtelje Janse Bos * Assendelft 1-6-1821 † Assendelft 15-1-1868	V/5 Arie Hageman zn. van Lammert Hageman en Cornelia Hogeduijn * Castricum 16-3-1833 † Castricum 14-2-1912 x Castricum 16-11-1862	V/6 Heintje Zonneveld dr. van Engel Zonneveld en Sientje Sinnige * Castricum 20-12-1840 † Castricum 6-1-1921	V/7 Cornelis Meijne zn. van Pieter Meijne en Willemijntje Enke * Castricum 11-9-1846 † Castricum 5-9-1915 x Uitgeest 14-5-1876	V/8 Eva van der Eng dr. van Pieter van der Eng en Trijntje Stierp * Uitgeest 10-9-1851 † Castricum 16-6-1931	V/9 Marten Vleugel zn. van Frans Vleugel en Anna Maria Koeman * Naarden 10-2-1843 † Zaandam 28-9-1929 x Schagen 14-2-1873	V/10 Johanna Staa dr. van Franciscus Staa en Maria Berkhof * Hoge Lage Zwaluwe 1-2-1844 † Hoorn 29-11-1924	V/11 Ilke de Vries zn. van Jacob de Vries en Adriana Spel * Hoorn 10-1-1848 † Hoorn 28-11-1911 x Hoorn 22-11-1872	V/12 Aaltje Lagrand dr. van Leonardus Lagrand en Maria Groenewoud * Edam 10-4-1852 † Hoorn 5-4-1928	V/13 Cornelis Zijk zn. van Klaas Zijk en Antje Mulder arbeider, watermolenaar * Akersloot 2-2-1862 † Uitgeest 19-3-1940 x Akersloot 20-11-1884	V/14 Catharina Kuiper dr. van Cornelis Kuiper en Neeltje Alles * Bergen 17-1-1856 † Akersloot 9-2-1936	V/15 Gerbrand Vis zn. van Pieter Vis en Maartje van Diepen visser, arbeider * Ursem 16-5-1853 † Ursem 1-1-1927 x Ursem 24-4-1879	V/16 Trijntje Prinse dr. van Cornelis Prinse en Neeltje Seits * Ursem 11-5-1857 † Alkmaar 6-5-1932
IV/1 Pancras Groentjes dagloner * Castricum 11-9-1866 † Castricum 13-4-1928 x Castricum 28-1-1890	IV/2 Catharina Keijzer * Assendelft 3-5-1864 † Castricum 6-11-1938	IV/3 Jan Hageman tuinder * Castricum 20-8-1877 † Castricum 30-6-1946 x Castricum 7-5-1903	IV/4 Willemijntje Meijne * Castricum 17-8-1879 † Castricum 26-6-1932	IV/5 Franciscus Vleugel spoorwegaarbeider, fabrieksarbeider, vrachtrijder * Schagen 6-1-1874 † Wervershoof 23-6-1938 x Westzaan 19-11-1903	IV/6 Adriana de Vries * Hoorn 25-9-1873 † Wervershoof 17-8-1955	IV/7 Klaas Zijk timmerman * Akersloot 1-9-1885 † Alkmaar 10-7-1973 x Ursem 27-4-1909	IV/8 Neeltje Vis * Ursem 14-4-1883 † Alkmaar 1-1-1960								
III/1 Pancratius Groentjes bloemkwekersknecht * Castricum 28-7-1905 † Castricum 19-3-1978 x Castricum 29-5-1931	III/2 Afra Anna Hageman * Castricum 12-8-1908 † Castricum 14-7-1991	III/3 Ilke Vleugel ambtenaar GAB * Westzaan 1-2-1907 † Alkmaar 25-2-2002 x Alkmaar 18-8-1932	III/4 Catharina Zijk * Noord en Zuid Schermer 13-3-1910 † Alkmaar 13-6-1991												
II/1 Pancratius Johannes (Pank) Groentjes technisch calculator * Castricum 1-2-1932 † Castricum 17-3-1998 x Alkmaar 2-9-1959	II/2 Adriana Cornelia (Jeanne) Vleugel administratief medewerkster * Alkmaar 29-7-1933														
I/1 Anja Groentjes Karin Groentjes Mariëlle Groentjes															

Tijdens haar onderzoek stuitte Ank Poland op lectuur waarin een overzicht van diverse polders en droogmakerijen was opgenomen. Omdat ze deze informatie ook met anderen wilde delen, nam ze contact op met de redactie. Die vond het een goede suggestie en ging te rade bij Ger Kalverdijk, die veel kennis en documentatie heeft over dit onderwerp en dan met name over het voor vele HNK-leden interessante gebied van het Geestmerambacht. Nog een ander lid van onze afdeling bleek ook in het bezit van enkele overzichten van droogmakerijen. Een zeer uitgebreid artikel over de diverse polders valt buiten het bestek van een genealogisch blad. Piet Aaij heeft daarom de enorme hoeveelheid informatie bewerkt tot onderstaand artikel in de hoop u een helpende te kunnen bieden bij uw onderzoek.

Tijdens haar speurtocht naar haar voorouders kwam Ank Poland regelmatig land tegen dat vroeger water was geweest en telkens vroeg ze zich af wanneer dat gebied ingepolderd was. Zij raadpleegde enkele bronnen en raakte onder de indruk van het enorme aantal bedijkingen, droogmakerijen en verveningen. Voor genealogisch onderzoek is het altijd van belang om de historie van het geografisch gebied te kennen waar de voorouders woonden of gewoond zouden hebben. Immers, hoe beter het beeld is van de streek in het tijdvak waarin moet worden gezocht, des te beter valt te bepalen welke archiefbronnen moeten worden aangeboord.

Onze voorouders hebben door landwinningsactiviteiten als drooglegging, inpoldering én door cultivering van het landschap de infrastructuur bepaald voor het netwerk van wegen en vaarten en voor de plaatsen van de bebouwing zoals we die nu aantreffen.

In het verspreidingsgebied van ons ledenkwartaalblad Hollands Noorderkwartier (HNK), toch veelal ook het gebied waar onze voorouders hebben gewoond vinden we bovengenoemde vormen van landwinning naast nieuw ontstane meertjes en plassen in recreatiegebieden o.a. door afgravingen.

Als handreiking voor genealogen treft u hieronder een globaal overzicht van het vermoedelijk meest recente jaar waarin het genoemde stuk land is drooggevallen en daarna bewoond wordt.

Niet ieder gebied is na de eerste drooglegging definitief droog gebleven, soms waren meerdere pogingen noodzakelijk en in dat geval is alleen het laatste jaartal opgenomen.

Geestmerambacht:

1533 Achtermeer	1568 Nieuwe of Rietgreb
1542 Dergmeer	1594 Diepsmeer en Moors- of Tjaarlingmeer
1546 Kromwater	1632 Bleekmeer
1547 Oude- en Wijdgreb en de Kerkmeer	Schaapskuilmeer
1650 Daalmeer met Mare en Oudie	Warmenhuizer Kerk-of Debbemeertje
1561 Vroonermeer met daarin Costverloren	1635 Woudmeer
1565 Zwijnsmeer	1642 Oude Dijkje
1567 Kleimeer	

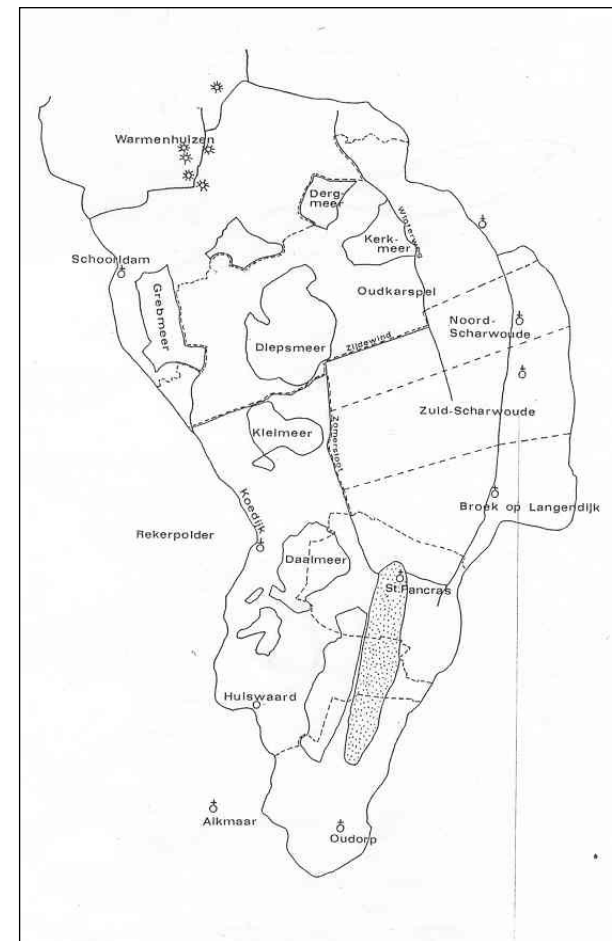
Enkele bijzonderheden over het Geestmerambacht.

Het hoogteverschil bleek na berekening vanaf de hooggelegen gronden bij Eenigenburg via de diepste droogmakerij (Diepsmeer) naar Sint Pancras ± 2 meter te zijn. Ook de gelaagdheid van de grondsoorten is belangwekkend: een keileemlaag, achtergelaten door de gletsjers in de voorlaatste IJstijd wordt bedekt door oude zeeklei en zavel vooral vanuit het Zeegat van Bergen ruim voor de komst van de Romeinen (1^e eeuw na Chr.), opgevuld met een dikke veenlaag achter rond het jaar 0 gesloten duinkust.

Na ca. 300 na Chr. bezonk in het moerassige gebied de z.g. pikklei, een dichte kalkarme laag van 30-50 cm dikte, later berucht bij de tuinders door zijn slechte structuur. Met de toenemende invloed van de rivier de Rekere vormde zich een nieuwe laag van klei, zavel en zand, de z.g. Rekere-gorsgrond, een kalkhoudende laag van 75-100 cm. dikte ('jonge zeeklei'). In de vroege Middeleeuwen vòòr het jaar 1000 hebben overstromingen danig huisgehouden in dit landschap: meren ontstonden met een bodem uit de pre-Romeinse tijd, onze latere droogmakerijen.

Verdere landwinningen in Hollands Noorderkwartier:

1557 Dielofsmeer Uitgeest	1630 Heerhugowaard
1566 Heilooërmeer Heiloo	1633 Braak en de Waal Obdam
Bergermeer Bergen	1635 Schermer
Egmondermeer Egmond	1636 Berkmeer Heerhugowaard
1567 Boekelermeer Alkmaar	1643 Starnmeer en Kamerhop
1590 Slootgaard Heerhugowaard	Spijkerboor
1608 Wogmeer	1879 Zwaansmeertje Uitgeest
1612 Beemster	

Het zuidelijk deel van het Geestmerambacht met de gemeentegrenzen van ca. 1900.

Bron: Alkmaars Jaarboekje 1973, artikel van J.P. Geus

Als u tijdens uw onderzoek op een bepaalde landaanwinning stuit kunt u voor de details het beste de literatuur, die ruimschoots voorhanden is, erop naslaan.

Interessante bronnen o.a.

W..E. Goelema: Groot-Geestmerambacht, een waterschapskroniek, Warmenhuizen, 1990

Warmenhuizen, meer dan 4 eeuwen water- en veldnamen.

Uitg. Stichting COOG, ISBN 90-76264-0704 (zie ook HNK afl. 59 pagina 98)

J.M. Beenakker en H. Danner: Cultuurhistorisch onderzoek naar dijken in Noord-Holland. Inventarisatie

A.J. Thurkow e.a.: Wetensch. Atlas van Nederland, dl 2 (o.a. oudste droogmakerij) 1987

Zee van Land, W. Reh, C. Steenbergen en D. Aten

Getekend land, nieuwe beelden van Hollands Noorderkwartier, Herman Lambooi, Alkmaar, 1987

In de ban van de dijk, de Westfrieze Omringdijk, J.J. Schilstra, Hoorn 1974

De Heerhugowaard, J.J. Schilstra

Kent gij het land der zee ontruikt, Gerhard Werkman

Weer een nieuwe uitgave van de Stichting COOG

Eind november verschijnt het boek 'Oudkarspel' – meer dan 4 eeuwen water- en veldnamen, met de oudste droogmakerijen.

Deze vierde (!) publicatie is het resultaat van jarenlang onderzoek door leden van de Stichting Coördinatie Onderzoek Oud Geestmerambacht. Het boek bevat bovendien veel persoonsnamen en u kunt lezen over onderwerpen zoals:

- Veldnamenonderzoek vanaf 1525 tot 1832 en 1966
- Het ontstaan van de Kerk- en Dergmeer en de Diepsmeer
- Veeteelt en tuinbouw in het Geestmerambacht
- Landeigenaren uit de historie, zoals Johan van Oldenbarnevelt, de families Van Foreest, Egmond van den Nijenburg, Duijck etc.
- Interessante onderwerpen zoals: Kroonstraat, de Ijsboeier, de Sluisbouw
- Historie van de koolteelt, de Poterbewaarplaats

De afhaalprijs is € 29,- (donateurs € 25,-) of incl. verzendkosten € 35,-. U kunt het boek bestellen door het bedrag over te maken op girorek.nr: 4977484, t.n.v. Stichting COOG te Warmenhuizen, o.v.v. 'Boek Oudkarspel'.

Voor informatie over deze uitgave kunt u o.a. terecht bij:

Jan Barsingerhorn, Tuinfluiterstraat 19, 1749VN Warmenhuizen, tel: 0226-391628, e-mail: jbarsingerhorn@hotmail.com

Wilt u meer weten over de Stichting COOG, kijk dan op:

<http://coog.geschiedenisbank-nh.nl/> onder de kopjes *Erfgoed Adresgids* en *Actueel*.

De indexen van de vermelde personen kunt u vinden op:

<http://home.hetnet.nl/~marianneteunis/index.htm>

Op de afdelingsavonden is een uitgebreide folder over het boek verkrijgbaar.

In de verenigingsbladen die ons in het afgelopen kwartaal werden gezonden staan de volgende parentelen / kwartierstaten / stamreeksen uitgewerkt:

Karel en Gerard van 't Reve
Johannes Hendrikus (Jan) Schepers

Marle Leushuis *(Twents Genealogisch jrg. 22 nr. 2/3)*

Rosa Wilhelmina Bertha Smeets-Bisschops *(GeneVer jrg. 9 nr. 2)*

Hindrik Wessels en Jan Everts

Hendrik Arents en Jan Hendriks Eising *(Threant 17e jrg. nr. 2/3)*

Wilhelmina Theodora Engels *(Kwartier van Nijmegen 15e jrg. nr.2)*

Jan ten Hoopen en Anneke Kuipers *(Bulletin Achterhoek/Liemers 14e jrg.nr.2)*

Margreet en Elisabeth de Wit *(Mededelingenbl. Zaanstreek-Waterland 61 t/m 65)*

Hans Pieter van der Horst *(IJsseDelta – in delen vanaf nr. 2 2006)*

Gerardus Cornelis Josephus Vermeulen *(1340 afd. Rotterdam e.o. 20e jrg. nr. 2)*

De geschiedenis van Maria Cornelia Rooks en haar zoon Dominicus

- tussen Ommerschans en Hoorn -

Christiaan Wich(gg)ers *(Genealogica afd. Flevoland 22e jrg. nr. 2)*

In het **Heraldisch Tijdschrift** jrg. 12 nr. 2006

Heraldiek op de motorkap

(de betekenis van de heraldiek voor de logo's van de automobiefabrikanten)

deel 1: Alfa Romeo, Saab-Scania, Porsche, Peugeot en Morris

deel 2: Cadillac, Buick, Bedford-Vauxhall, Dodge, Packard, Lamborghini, Abart, DeSoto.

Het CBG maakt bekend dat de archieven van de Wolvendaalkerk te Colombo, de weeskamers te Batavia en Ambon en de zgn. 'Familiepapieren' gedigitaliseerd zijn. In 2009 komen de Indische bronnen in z'n geheel beschikbaar voor het publiek in de studiezaal (tot dan zijn delen beschikbaar).

(Familiepapieren: notariële akte, ambtelijke en kerkelijke stukken, privé en zakelijke correspondentie, bundels brieven).

In onze bibliotheek verder altijd ter inzage:

Zicht op Haringcarspel

De Clock van Callens-ooghe

Kroniek van Oudorp (nieuw!!)

Molenpost

Interessante uitgaven van aldaar gevestigde Historische Verenigingen.

De in dit artikel genoemde periodieken kunt u vinden in de bibliotheek van onze afdeling.

Ditmaal geven we het woord aan Gré van Dort die al 15 jaar lid is van onze vereniging. Zowel zijzelf als haar man hebben geen broers of zussen en haar ouders vertelden weinig over de familie. Nieuwsgierig geworden ging ze daarom op zoek.

nadere kennis

Gré (Grietje) van Dort-Scheltus, geboren in Berlijn, dochter van **Pieter Scheltus** (* Alkmaar, 18 december 1915 + Alkmaar, 25 juli 1994) en **Hildegard Anna Gertrud Timmler** (* Berlijn, 13 juli 1908 + Drachten, 11 juni 1987), gehuwd met **Hendricus Martinus (Martin) van Dort**, geboren in Amsterdam. Sinds 1971 zijn wij woonachtig in Alkmaar.

kennismaking nadere kennismaking n

Zowel mijn man als ik hebben geen broers en/of zusters; wij hebben twee dochters gekregen. Helaas is de jongste dochter kortgeleden overleden.

Van huis uit kwam er weinig informatie over mijn familie. Mijn vader is als weduwnaar in de oorlogsjaren in Duitsland tewerkgesteld en mijn moeder was een gescheiden vrouw toen hij haar ontmoette. Erg spraakzaam over hun verleden zijn beide ouders nooit geweest. Ik dacht dan ook dat de naam **Scheltus** een weinig voorkomende naam was tot het moment dat we in 1991 i.v.m. de Vierdaagse van Nijmegen op een camping in Groesbeek stonden.

Er kwamen een aantal gezinnen naast ons staan en die bleken allemaal de achternaam Scheltus te voeren. Zij waren nakomelingen van een achterneef van mijn vader, toentertijd wonend op het eiland Wieringen.

Ongeveer tezelfdertijd werd ik er op attent gemaakt dat van de Pruisische familie **Timmler** een nazaat woonde in Purmerend met wie ik daarna persoonlijk contact heb gezocht.

Een toenmalige collega heeft mij toen aangespoord eens op zoek te gaan naar mijn familie. Ik had daar wel oren naar en ben 1 november 1991 lid geworden van de N.G.V. (119664).

In de achterliggende jaren ben ik in de archieven van Naarden, Haarlem, Den Haag en Alkmaar geweest. Omdat ik van mening was dat er aan mijn opzoekkunsten nog wel wat verbeterd kon worden heb ik de cursus Genealogisch onderzoek gevolgd. Ik hoop nu wat meer lijn in mijn onderzoek te brengen om zo uiteindelijk tot een aanvaardbaar resultaat te komen.

Op 1 juni 1881 werd te Amsterdam de Nederlandsche Bell Telefoon Maatschappij (NBTM) opgericht. Deze maatschappij, met een centrale voor 49 abonnees, startte op één van de zolders van de sociëteit "De Groote Club".

De ontwikkeling van de telefoonaansluitingen ging heel snel. In 1883 was het gehele landelijke telefoonnet in handen van de overheid, maar de exploitatie van de netten werd overgelaten aan particuliere initiatieven. Daartoe werden grote en kleine ondernemingen opgericht en één van die ondernemingen was de S. A. Alkmaarsche Telefoon- en Goederenbesteldienst die tot 1924 de telefoonnetten in Alkmaar en Den Helder exploiteerde. Er werden ook verschillende bijkantoor-tjes ingericht, bijvoorbeeld in Heiloo bij barbier Bakker, "Salon voor Scheeren en Haarsnijden" aan de Rijksstraatweg, alwaar 12 telefoonabonnees stonden ingeschreven. Voor interlokaal en internationaal telefoonverkeer diende men zich aan te melden bij het Rijkstelefoonkantoor te Alkmaar. Zo was, in 't kort, de situatie in onze regio begin negentienhonderd.

Veel informatie kan men vinden in het Museum voor Communicatie (het voormalig PTT-museum - de naam is aangepast aan de moderne tijd -) Zeestraat 80-82 te Den Haag, waar o.a. een fraai overzicht is opgesteld over de ontwikkeling van de PTT.

In 1981 bracht de PTT ter ere van het honderd-jarig bestaan een gedenkboek uit, "Geschiedenis van de openbare Telefonie 1881-1981", een aanrader voor wie meer over de geschiedenis van de PTT wil lezen.

Voor de genealoog is er in het museum nog veel meer te vinden, want onder in de kelder van het gebouw ligt een schat aan informatie. Voor een bezoek aan het archiefkantoor achter in het gebouw dient u wel vooraf een afspraak te maken via de receptie van het museum. Het inzien van de documenten, boekwerken en bronnen geschiedt in een kleine ruimte waar maar plaats is voor twee personen.

De PTT hield de administratie betreffende de medewerkers nauwgezet bij. Op de zogenaamde "Staat van dienst" leest u naast de volledige naam, de geboortedatum en het geloof, alles over benoemingen, bevorderingen, overplaatsingen, standplaats, traktement, examens, boetes, bestraffingen, huurvergoeding, pensioen, aantal kinderen, en periodes van afwezigheid voor het vervullen van de dienstplicht of vanwege ziekte. Op een paar folio's ziet u de volledige werk-

zame periode uit het leven van een voorouder aan u voorbij gaan. Tegen betaling van een kleine vergoeding is de archivaris bereid zo'n dienststaat te kopiëren.

Als uw voorouder geen medewerker van de PTT is geweest, dan kunt u bijvoorbeeld de adressen van voorouders opzoeken in de telefoonboeken. In het kleine archiefkantoor zijn ze raadpleegbaar vanaf mei 1901 t/m heden. Tussen 1901 en 1946 konden alle telefoonabonnees van het gehele land nog in één boek worden ondergebracht. Vervolgens werden het een aantal jaren twee delen, en na 1960 groeide dat aantal geleidelijk van 6 tot 50 delen op dit moment. Vooral bij het zoeken naar adressen van voorouders, ook uit recente periodes, kan men leuke vondsten doen. Van de Alkmaarse abonnees uit 1905 noteerde ik alle achternamen, adressen en beroepen die vermeld werden. Opmerkelijk is dat veel personen het niet nodig vonden om hun huisnummer, of zelfs hun straat op te laten nemen. Via Internet kunt u ook bij de Digitale Bronbewerkingen van Nederland en België op de site van Herman de Wit (www.geneaknowhow.net) de namen uit het telefoonboek van 1915 vinden, maar misschien is er in deze oudere versie al iets voor u bij.

A.

Alkmaarsche Courant, hoofdredacteur W.F. Andriessen, woonhuis Oudegracht 209
Alkmaarsche Glazenwasserij en stofzuiginrichting n.v., dir. A.Beek, Laat 198
Andrau & Co, wijnhandel, kantoor en filiaal Ritsevoort, J.de Geus
Anker Mij.N.V.Directeur J.C.Baan, Luttk Oudorp 20
Ansingh, H.J., Parkstraat 16-Appel jr. W. uitgever Nieuwe Courant
Arbous, G.H. Loodgieter, Korte Nieuwesloot
Arbous jr.,G.H., idem, Nieuwesloot P2.

B.

Baan, J.C. Kanaalkade 30
Bakker Jzn, C, Metiusgracht
Bakker, G.M.J., Koloniale waren, Verdronkenoord 47
Balen,J.N.Plempers van, Boekhandel, Mient
Baron,H. Inspecteur v.d. Weg H.IJ.S.M., Langestraat 32 Beekman,B.,Noordam, koper en blikslager
Berentzen,R.H.F.C., manufacturen, Houttil
Berg, J.v.d., handel in koloniale waren, Langestraat
Besteldienst J.Pot, centraal bureau (J.Rijnhart)
Bierbr."de Burg", firma C.M. Witte
Blaauw,D.,bierbottelarij,Baangracht

Blaauw Azn.P. tabak en sigaren, Ritsevoort
Boelmans ter Spill, Mr. H.Adv.proc., agent Nederlandsche Bank
Boom, P.J.,kantoor Luttk Oudorp
Bosch, G.T.M. van den, en firma J.A. v.d. Bosch, boterfabriek (Kinheim)
Bosman, C., Kennemerstraatweg
Bosman, Czn., D. Kennemerstraatweg 79
Bosman, Mr. J.P., Alkmaar Packet
Bosman, Mr. W.C., Advocaat procureur Bregman,S.,kassier en makelaar
Bromm & Wanna, firma Apothekers Ritsevoort
Brommer,C., vleeschhouwerij, Houttil
Burger, W., Banket en kok, hoek Laat-Krebbesteeg.

C.

Café Central, J.Coster, hoek Hof Schapesteeg
Clay, P., Koffiehuis"de Tabakshandel", Waagplein (notaris Backx)
Cohen Stuart, Mr. K.A., advocaat procureur
Conijn, A.M., Med.docts.,arts, Laat 113
Conijn, firma, A., C.M.B. Wanna, apotheek, Mient
Coster, wed. A. Siebert, fa. Herm. Coster & zn., Parkstraat 7, uitgevers en boekhandelaren.

D.

Daalhoff, A.H.J. van, kruideniers- en grutterswaren, Koorstraat
Dam, E. van, Stalhouderij, Breestraat 3
Dekker, A., vischhandel gebrs. Dil, Ridderstraat
Dirken, Dr.J., Langestraat
Districts Weekblad, firma Jac. G. Meijer en Co
Duinker, A. & C., machinale koffiebrandery, Geestersingel
Duinker, M.J., machinale koffiebrandery, Hof.

E.

Eeken,C. vleeschhouwer, Oudegracht hoek Zilverstraat
Englander, A., manufacturen, Schapensteeg.
F.
Ferwerda & Tieman, wijnhandel (Stikkel, Mient)
Fortuin,A.,woning Kennemerstraatweg 100
Fortuin, gebr.,heerenkleedingmagazijn, kleeding naar maat, Langestraat (8-9)
Fouw,L.M.de, stoombootdienst Alkmaar-Haarlem-Rotterdam,Zaadmarkt.

G.

Geels & Co., brandstoffen,Oudegracht kantoor
Giezen, wed.A.van,vleeschhouwerij, Choorstraat

Goes, C.J., firma Joh.N.Goes & zonen, boter-kaashandelaren, Heiloërstraatweg
Goes & zonen, idem Kaasmarkt 9-1 en 4-8, idem pakhuis aan de Pieterstraat
Graaf, Bierkade
Groenewoud, G.S., broodbakker, Payglop
Groot, G., firma Joh.Vermeer, kruidenierswaren, Kooltuin 8
Groot, G.de, aannemer, Kennemerstraatweg
Groot, Mzn. R. de, delicatessen-en comestibleshandel, Laet 140.

H.

Hageman, J., aanleg van gas-water-en elektrische leidingen, Hoogstraat
Harmens & Co, J., kaashandel, agentuur en commissiehandel, Voordam Har-
tog, C., aannemer, Kennemerstraatweg 66
Heyde, R.J.v.d., med.doct., arts, Luttk Oudorp
Henneman, A., groot en kleinhandel in kaas, kantoor Houttil 50
Hoeven, mr. F.H.G. van der, Advc.proc.
Holsmuller, H.W., grossier in koloniale waren, Voordam 16 en 17
Hotel de Burg, café C.H. Dirkse, Nieuwesloot 28
Hotel de "Toelast" A.de Vries
Hotel "Wijnkamp", J.Swart, Paardemarkt.

J.

Jacobse, J.H. confectiemagazijn, hoek Laet/Payglop
Jong, Jb.de, stalhouder, verhuizingen en transporten, Limmerhoek .

K.

Keuter, Az.R., tapijtenen meubelen, Verdronkenoord 60-61
Kluitman, firma P., boekdrukkerij, Straatweg, idem boekhandel, Verdronken-
oord
Köster, J.B., heeren en kinderkleding mantel en stoffen, Langestraat
Koetsveld, wed. C.B., café aan het Waagplein
Kolles, P., Houttil 38
Kool, Pzn. J.P., Kennemerstraatweg
Kool, J.Czn. firma P. Houttil, kantoor
Koopman, P., stalhouderij, Scharloo
Krijns, H. sigarenfabriek, Laet
Kuiper, B., manufacturen en confectie, Kraanbuurt 14
Kuiper en zonen, firma J., kleedermakers, Luttk Oudorp
Kusters, R.A., boekdrukker, Hof 4.

L.

Lange, mr. N.H. de, advocaat proc. , Langestraat
Lange, P.A. de, Kennemerpark
Lange, P.Bzn.P.de, Langestraat 85

Lange, P.Bzn. S. de, Kennemerstraatweg 63
Lange de en de Moraaz, notarissen
Levert, D.J., juwelier, Mient 18
Lorjé's boekhandel, L. Frankenberg, Langestraat 107
Luiting, D.A., vleeschhouwer, Luttk Oudorp 82.

M.

Meijboom, A., handel in brandstoffen, Oudegracht
Meijer, gebr., distr. Weekblad, hoek Langestraat-Houttil
Melchers, G.W. , directeur N.V. Het Landbouwkantoor N-H., woning Ver-
dronkenoord
Messelaar, N.V., P., bouwstoffen, kantoor Oudegracht A.136 (8-8)
Moens, J.F.
Molen, Joh.v.d., café het Langedijker Welvaren, Kraanbuurt
Molenaar, wed. J.J., apotheek, Langestraat
Morra, Joh.F., Kunstmesthandel, Zeglis
Mulder, J., Rijksontvanger, Singel.

N.

Nederkoorn, W., kantoorboekhandel, Langestraat 11
Nederkoorn, W., boekhandel en drukkerij, Schoutenstraat 6 en 7
Netten, J.A., banketbakker en kok, Appelsteeg
Niessen, A., confiseur, filiaal Andrau & Co wijnhandel, Ritsevoort
Nieuwkuijk, G. van , leer- en schoenhandel, specialiteit in fijne dames- en hee-
renschoeisel .

O.

Ohmstede, J.Czn., V.S., huishoudelijke en landbouwgereedschap, houtwaren,
borstelwerk enz., Dijk C 26
Olij, Ezn.K., in wijn en gedistilleerd, bierbottelarij, Verdronkenoord Ontsmet-
tingsoven van het Witte Kruis, W.Biesman
Oord, J.F.v.d , vleeschhouwerij, Hofleverancier
Os, G. van, vleeschhouwerij, Fnidsen
Otter, J., bierbottelarij
Overduin, Dr.J.C., Verdronkenoord , spreekuur 8 ½-9 en 12½-1½.

P.

Pels, W.M.H., wijnhandel, Choorstraat 25 en 26
Peperkamp, A., stalhouderij en café, Breedstraat
Plas, H.M., in wijnen en gedistilleerd, Payglop
Pluimgraaff & Co, makelaars in hypotheeken en assurantiën

Pool, M.L.C., Baanstraat
Pot, J., naaml.venn. Alkmaarsche telefoon- en goederenbestel
Pot, Jzn.A., Bergerhout
Preijer, H.G., kassier en commissionair in effecten, Breedstraat
Preijer, M., wijnhandel, Voordam
Proot, C.D., restauratie, Langestraat.

R.

Rijks, H.W.M., banketbakker, kok, comestibleshandel, Ritsevoort 39 .

S.

Scheld, K.E., leeraar R.H.B.S., Wildemanstraat
Schouten & Co., Firma J., apotheek Verdronkenoord, drogisterij Huigbrouwerssteeg
Schröder, R.G.C., arts, Oudegracht, spreekuur 8-8.45 en 1-1.45
Schuurman, G.J., stalhouderij, Ridderstraat, Laet
Serbroek, Jos. N.M., Dresdener Feinbäckerei, Ritsevoort 43
Sleesen, H. van der, hotel en café-restaurant "de Nachtegaal" Bergerhout
Sluijter, gebr., rijwielen, Oudegracht
Sluis, J. van der, schoorsteenveger, 't Raaksje
Smit & Co., wijnen en gedistilleerd, Luttk Oudorp 39
Soecker, patissier, Langestraat
Spall, Th. van., directeur Alkmaarsche IJzer- en metaalgietterij
Stam, C. van, banketbakker, Kennemerstraatweg
Steenlak, Mr. J.L., ambtenaar Openbaar Ministerie, Langestraat
Stikkel, C. Hulst, rijwielmagazijn, Hof B 13
Stoel, E.E., lid der firma Morra, Korte Nieuwesloot
Stoel Jr., W.F., woning, Bierkade
Stoel & Zoon, W.F., kantoor steenkooperij, enz., Luttk Oudorp
Stoel & Zoon, W.F., Schelpkalkfabriek aan den Omval
Stoel & Zoon, W.F., werf "Nicolaas Witsen", Eilandswal
Straver, G., arts, Kennemerpark (8½-9½ en 1-2)
Stuart, Mr. K.A. Cohen, advocaat en procureur
Swets, mevr. de wed. B., Parkstraat
Swerver, firma G., stoombootdienst Alkmaar- Rotterdam, via Haarlem-Gouda- Leiden - Delft.

T.

Teljer, A.H., apotheker, Langestraat
Terhaak, G., in boter, kaas, comestibles, Kapelplein, kantoor Ritsevoort
Thijn, L.S. van, vleeschhouwerij, Verdronkenoord
Trijbetz, L., meubelmagazijn, Schapensteeg

jaargang 20, nummer3, september 2006

93

Twuiwer, H. van, in hulpmest, stroo en veevoeder, kantoor Heiloërstraatweg
Twuiwer, H. van, in hulpmest, stroo en veevoeder, pakhuis aan de Steeweg.

V.

Veen, G.W. van der, banketbakker en kok, Fnidsen
Veen, J. van der, notaris, Oudegracht
Verdam, Mr. J., advocaat en procureur
Verschoor, H.E., inspecteur van het vervoer H.IJ.S.M., Zijdam
Visser, D., kantoor en pakhuis, briquetten en kolenhandel
Vonk, H.J., kantoor briquetten en kolenhandel
Vries, J. de, vleeschhouwerij, Hekelstraat
Vuure, Nico van, IJzermagazijn en smederij, Zaadmarkt
Vuure, Nico van, magazijn, Langestraat
Vuure, Willem van, in huishoudelijke artikelen, smederij en IJzermagazijn, Mient.

W.

Waal, W. de, kaashandel, kantoor Langestraat 21
Wentink, E.G., firma gebr. Ter Kley (laatste letter(s) niet goed te lezen), grossier koloniale waren, Luttk Oudorp
werf "t Hondsbosch", C. Bosman, fabriek stoom- en andere werktuigen Wicherink, Dr. J.W. arts, Langestraat 78, spreekuur 1-2
Wild, C. de, kantoor steenkoperij
Wild, C. de, woning Verdronkenoord
Wild, M. de, in huishoudelijke artikelen, ijzerwaren, Rijwielfabriek "Victrix"
Wild, M. de, woning Kennemerstraatweg 29
Wisselink, D.A., kassier, kantoor Houutil
Wisselink, D.A., woning Kennemerstraatweg.

Z.

Zeepziederij, J.J. de Lange & Zoon, fabriek en kantoor, Wortelsteeg Zoutziederij, firma D. Bosman & Zoon.

PTT-gids, december 1905.

Tip!

Genealogische fragmenten

Hebt u ook wel eens een genealogische puzzel uitgeplozen en ligt het resultaat nu ergens bij u in de kast? Bedenk dat dit blad bij uitstek geschikt is voor publicatie van korte genealogische artikelen. U voorkomt dan dat anderen hetzelfde werk gaan doen en... u ontvangt misschien wel onverwachte reacties!

94

Hollands Noorderkwartier, aflevering 67

Al heel wat jaren bestaat een televisieprogramma waarin twee partijen een conflict hebben en dit voorleggen aan *de rijdende rechter*. Deze rechter gaat persoonlijk poolshoogte nemen op de plaats van het conflict. Bovendien doen de partijen de toezegging dat ze zijn uitspraak zullen respecteren. Tijdens het doorwerken van het ORA in Bergen [inv. 2161] stuitte Gert Mooij op een akte waaruit blijkt dat de formule van het televisieprogramma geen recente vinding is.

Op 7 september 1714 doen schout **Gerrit Sumerij**, en schepenen **Cornelis Jansz Kluft** en **Jan Pitersz Koningh**, geassisteerd met secretaris **Klaas Zuijdscherwoude** een uitspraak over een conflict tussen **Cornelis Dirksz Vonk** en **Cornelis Ariëns**, beiden wonende in Oostdorp. Het zijn burens van elkaar en het conflict heeft betrekking op de afscheiding van hun erf.

De schout en schepenen hebben zich 'vervoegt bij de hujsen en op de erven van de requiranten, staande en leggende naast den anderen tot Oostdorp, [hierna volgt de precieze locatie], versoevende de requiranten rooijinge tussen de selve aannemende hun wederzijts aan onse uijtsprake te sullen houden, sonder daar tegens oijt te sullen doen ofte gedoogen gedaan te werden direct of indirect, ingevolge van welk versoeck en verblijff wij naar alvorens partijen wederzijts te hebben gehoort, het voorschr. naaukeurigh gevisiteert en geleth op alles 't geen ter sake was dienende, hebben gevonnist en voor uijtsprake gegeven.'

De uitspraak luidt:

1. 'de wassende heijning, beginnende bij de noordwesthoek van 't hujs van Cornelis Ariensz, loopende omtrent west aan tot aan de eigendom of wal tussen deze erven en 't land van Jan van der Mij toe, is en sal blijven een gemeene scheidde heijningh tussen de requiranten haar erven, die daarom ook te samen of wel ijder aan zijn zijde, zal moeten werden onderhouden en opgesnoeyt, item ten gemeene proffijte en kosten (des noodig zal moeten werden uijtgenomen en vernieuwt, dog de groote ijpen stalboom op de wal even bezuiden aan 't westend van deselve heijning staande daar onder niet begrepen, als staande deselve op de gront en eigendom van Cornelis Ariens alleen).'
2. 'dat het hujs van gemelte Cornelis Ariens aan de noordzijde geen verder grond eigendom heeft als anderhalff voet of het dakdruipen en dat derhalven de ijerkuijl aan die zijde gemaakt, niet verder als de voorschr. maat van de voeting zal mogen springen of uijsteken en zulks op zijn eigen zal moeten blijven, gelijk hij dus deselve kuijl al

daar op de gemelte wijtte willende houden die binnenshuijs en geensints over 't erff van 't hujs van Cornelis Vonk sal mogen leegmaken, uijtdragen, kruijen of andersints.'

3. 'dat het wassende heijningje, staande omtrent vier voeten noord aan van de noordoosthoek van 't hujs van Cornelis Ariens en loopende omtrent oost aan toebehoort en sal blijven in 't geheel in eigendom en onderhoud van Cornelis Vonk ende dat de verdere opening zijld op tot de gemelte hoek van 't hujs toe, 't geen met planken is bezet tegen alle doorgang, alzo gesamentlijk gesloten zal moeten werden onderhouden.'
4. 'dat schoon de meergemelte Cornelis Ariens in voegen voorschr. geen verder eigendom noord aan als 't gemelte dakdruipen heeft, egter aan die zijde, op en over het erff van Cornelis Vonk sal mogen doen alle reparatien en verbeteringen vandien, sonder onderscheid tereen, verwen als anders daar onder begrepen, gelijk hij ook het gras en andere ruijgte van de voorschr. anderhalff voet gront eigendom vrijelijck zal mogen afmaijen of snijden en over 't erff van Cornelis Vonk wegvoeren na zijn welgevallen.

'Dit is het oordeel van Gerrit Sumerij, Kornelis Kluft en Jan Pietersz. en hier zullen de partijen zich aan moeten houden.....' zullen ze wel gezegd hebben.

Geen nieuw kwartierstatenboek?

redactie

Het bestuur van onze afdeling HNK steunt het idee van een onzer redactieleden om een zesde kwartierstatenboek uit te geven!

Aan u allen nu de **uitnodiging** om een kwartierstaat te verzorgen die gepubliceerd kan worden. Zonder uw bijdrage is er immers geen nieuw kwartierstatenboek mogelijk. De kwartierstaat dient wel enige omvang te hebben en het zou mooi zijn als er minimaal 5 generaties opgenomen zijn. Indien andere bronnen dan BS en DTB zijn gebruikt dan moeten deze bronnen vermeld worden. Biografische gegevens, foto's, illustraties en/of verhaalmateriaal worden erg op prijs gesteld.

U kunt uw kwartierstaat inleveren bij Marry Luken (adres: zie achterkaft) en eventueel met haar in overleg treden hoe u de gegevens wilt aanleveren.

Uiteraard hangt de uitgave af van het aantal te ontvangen kwartierstaten. We streven er naar het boek eind 2007 het licht te doen zien. U begrijpt dat we op dit moment nog geen inzicht hebben in de kosten en de oplage. Uiteraard streven we er altijd naar de prijs redelijk te houden.

We hopen van harte dat u de uitnodiging aanneemt!